

Universitätsbibliothek Paderborn

Metropolis Salisbvirgensis

Continens Primordia Christianæ Religionis Per Boiariam Et Loca quædam vicina; Catalogum videlicet & ordinariam successionem Archiepiscoporum Salisburgensium, & Coëpiscoporum, Frisingensium, Ratisponensium, Patauiensium, ac Brixinensium

Hund, Wiguleus

Monachii, 1620

Sequuntur quaedam Diplomata quorum D. Hundius sub Piligrino Episcopo mentionem facit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13553

verum sine peccato pro liberatione generis humani ex *MARIA* virgine nouo ordine nouaque natiuitate sumpsit. Nouo ordine, quia inuisibilis in diuinitate, Visibilis monstratur in carne; noua autem natiuitate est genitus, quia incorrupta virginitas & virilem coitum nesciuit, & facunda per Spiritum sanctum carnis materiam ministravit. *DEI* enim filius non personam hominis accepit, sed naturam. Naturam enim nostram in vnitatem suae personae assumpsit, & idcirco filius *DEI* & filius hominis vnus est Christus. In eo namque quod filius est *DEI*, aequalis est patri, & in eo quod filius est hominis, minor est patre. Qui etiam ex quo homo est, pro delictis nostris passionem sustinuit, morti que addictus & cruci veram carnem mortem accepit. Tertia quoque die virtute propria suscitatus de sepulchro. Hoc ergo Exemplo capitis nostri in hac carne, qua nunc sum & moueor, resurrecturum me credo. Idem autem Dominus & Saluator noster peracto resurrectionis suae triumpho paternam sedem repetijt, à qua per diuinitatem nunquam recessit. Inde in finem seculorum venturus iudicabit viuos & mortuos, reddetque singulis prout gessit quisque in corpore, siue bonum siue malum. Ecclesiam sane Catholicam pretio sui sanguinis redemptam cum eo credo in perpetuo regnaturam. Credo & confiteor vnum baptisma in remissionem omnium peccatorum. Hanc ergo fidem professionis meae inuiolatam me retinere, & ab ea nunquam deuiare promitto.

Qualiter ergo ex praelibata fide idiotas erudire debeam, & ipse in suscepta nouitiorum Ecclesia conuersari rescripto paternitatis vestrae cautus flagito, vt merear edoceri. Memetipsum enim iterum iterumque sanctitatis vestrae fidei precibusque subnixae commendo. Dignam autem vestrae sublimitatis memoriam, quam tota per orbem frequentat Ecclesia, ego cum omnibus mihi subditis votis & orationibus celebrare non desisto, quidquid etiam humani seruitij, quod vestram deceat magnitudinem, ex me conferri possit, totum & ex toto pro libitu voluntatis vestrae liberaliter expendere, pater dilectissime, satago.

Sequuntur quaedam Diplomata quorum D. Hundius sub Pilgrino Episcopo mentionem facit.

I.

IN nomine sanctae & indiuiduae Trinitatis. Otto diuinam fauente clementia Imperator Augustus. Si de rebus à Deo nobis collatis Ecclesijs Dei quiddam conferimus beneficij, & petitiones seruorum Dei ad effectum perducimus, id nobis & ad temporalem vitam transigendam, & ad aeternam feliciter obtinendam liquidò credimus. Quapropter eomperiat omnium fidelium nostrorum praesentium scilicet & futurorum industria, qualiter vir venerabilis, dilectus ac fidelis noster, Pilgrinus, sanctae Laureacen. ecclesiae Pontifex, serenitatis nostrae magnificentiam adiit, intimando, Antecessorem suum Adalbertum pia recordationis Episcopum quandam partem Theolonei in Patauiâ ciuitate à beatae memoriae Domino & genitore nostro, Ottone Imperatore Augusto, in beneficium usque ad obitum vitae suae tenere, & ut & ipse, ob restaurationem destructae Ecclesiae sancti Stephani prothomartyris Christi, eandem partem praedicti Thelonij, nostrae largitatis munificentiam, in proprium possideret, omnimodis implorauit. Vnde diuino amore succensi, petitioni illius aurem, pietatis nostrae libenti animo accommodantes, non solum deuotae & assiduae suae seruitutis memores, sed & continuam dilecti & fidelis nostri Wiligisi Archiepiscopi in-

seruens

seruentione commoniti, eundem iam dictum Theoloneum cum tali lege & integritate, quali eum Adalbertus Episcopus in beneficium, & Bruno postmodum Nepos noster in proprium habere videbantur, ad Patauien. Ecclesiam, quæ in honore sancti Stephani prothomartyris Christi est constructa & dedicata, vbi sanctus Valentinus Confessor Christi corpore requiescit, & vbi venerabilis Piligrinus Antistes præesse dinoscitur, iure Imperiali donamus, ita, vt Rectores eiusdem sæpeditæ Ecclesiæ ad restaurationem, & ad recta procuranda, nec non pro luminaribus Ecclesiæ, ac in sustentationem fratrum ibidem Deo famulantium, per cuncta voluentis mundi curricula, absque alicuius contradictione personæ, in proprium teneant atq; possideant. Et vt hæc autoritatis nostræ donatio veriolem & firmiorem à cunctis fidelibus nostris perpetualiter in Christi nomine teneat vigorem, iussimus hanc conscribi, & sigillo nostro sigillatam manu propriâ subtus firmavimus cartham. Signum Domini Imperatoris Ottonis Augusti, Egvvertus Cancellarius ad vicem Willigisi Archicapellani notauit. Datum II. Kal. Augusti. Anno Dominicæ incarnationis DCCCCLXXVI. Indiæ. IV. Anno verò Regni Domini Ottonis Imperatoris Augusti XV. Imperij autem IX. Actum Ratisbonæ. in Christi nomine feliciter, Amen.

II.

IN nomine sanctæ & indiuiduæ Trinitatis. Otto diuinâ fauente clementiâ Imperator Augustus. Pateat omnium fidelium nostrorum, tam præsentium, quam futurorum industria; Qualiter vir spectabilis, Piligrinus, sanctæ Patauien. Ecclesiæ Præsul venerandus, partibus nostris fauens pro viribus, fide inconcussâ, in perturbatione atque vacillatione Regni Baioariorum, ab aduersariorum perniciosissima persecutione, tam in incendiis quam interfectione familiæ, ac deuastatione non parua, Episcopatus sui perpeffus est iacturam, cuius fidem atque constantiam æquum duximus remunerare, & Ecclesiasticæ desolationi, Regiâ munificentia solamen aliquod impendere, vnde etiam eius non solum moti quærelis, sed & allubescentes precibus dilectissimi fratruelis nostri, Ottonis Ducis videlicet Baioariorum atque Willigisi Archiepiscopi, quandam Iuris nostri Abbatiam infra territorium Patauien. sitam ciuitatis, quæ est in honore sanctæ Dei genitricis Mariæ constructa & dedicata, cum Walaflunefeldorf, cæterisque omnibus, id est, cum Ecclesiis & ædificiis, omnibusque decimationibus, cum terris, agris, cultis & incultis, villulis, vineis, campis, pascuis, pratis, syluis, nemoribus, aquis, aquarumque decursibus, molendinis, piscationibus, mancipiis vtriusque sexus, quæ sitis & inquirendis, ex toto & integro, de iure & donat. nostra, eidem Patauien. Ecclesiæ sancti Stephani prothomartyris Christi, per hoc præsens autoritatis nostræ præceptum, pleniter in Christi nomine confirmatum donamus, tradimus, atque transfundimus, eo videlicet tenore, vt ipsa securiter, absque alicuius personæ contradictione atque molestiâ, more hæreditario, perpetualiter in proprium teneat atque possideat. Et vt hæc prædicta fidei & firmitatis remuneratio, auctoritatique nostræ donatio, veriolem, firmioremque à cunctis fidelibus nostris perpetualiter habeat vigorem, iussimus hanc cartham conscribi, & sigillo nostro sigillatam manu propriâ subtus firmavimus. Signum Domini Ottonis Imperatoris Augusti. Ekvvertus Cancellarius ad vicem Willigisi Archicapellani notauit. Datum II. Kal. Augusti, Anno Dominicæ incarnationis, DCCCC.

DCCCCLXXVI. Ind. IV. Anno vero Regni Domini Ottonis Imperatoris Augusti XV. Imperij autem IX. Actum Ratisbonæ, in Christi nomine feliciter, Amen.

III.

IN nomine sanctæ & indiuiduæ Trinitatis. Otto diuinâ fauente clementiâ Imperator Augustus. Constat nos, diuinâ donante gratiâ, cæteris mortalibus supereminere. vnde oportet, vt cuius præcessimus munere, eius studeamus modis omnibus parere voluntati. Quapropter comperiat omnium fidelium nostrorum, præsentium scilicet & futurorum, industria; quia vir venerabilis, Piligrinus sanctæ Pataviens. ecclesiæ episcopus, obtulit nobis auctoritates immunitatum piæ recordationis, Imperatorum, Caroli atq; Ludouici, nec non domini & genitoris nostri, Ottonis pijsimi Imperatoris, in quibus continebatur insertum, qualiter ipsi prædictam sedem, quæ est constructa in honore sancti Stephani prothomartyris Christi, vbi etiam beatissimus confessor Christi, Valentinus corpore quiescit, cum pertinentibus Monasterijs, id est, cella sancti Floriani martyris, atq; Treismâ ad monasterium sancti Ypoliti, nec non Chremisâ, quæ est in honore sancti Saluatoris fundata & consecrata, cum reliquis cellulis sibi subiectis, & rebus vel hominibus ad se pertinentibus vel aspicientibus, sub immunitatis suæ defensione consistere fecerant, & confirmauerant, vt quicquid ex liberalitate Regum, Reginarumque, Ducum, vel cæterorum fidelium, eidem sedi collatum fuerat, perpetuò in eius ditione consisteret. ob firmitatis namq; studium petijt excellentiam nostram prædictus præsul, vt morem parentum sequentes, eandem sedem, cum omnibus sibi subiectis, simili modo constitueremus sub defensione, & immunitatis tuitione. Cuius precibus, ob amorem Dei, reuerentiam ipsius sanctæ sedis, assensum præbuimus, & hanc nostræ auctoritatis immunitatem, firmitatis gratiâ, erga ipsum sacrum locum fieri decreuimus; per quam præcipimus atq; iubemus, vt sicut à prædictis pijs Principibus constat eandem sedem sub eorum immunitate hætenus consistere, itaque deinceps sub nostra permaneat defensione, & quicquid eidem ecclesiæ retroactis temporibus oblatum fuerat, & modernis conferuntur, vel quæ deinceps collata fuerint, per hanc auctoritatem nostram, absque alicuius contrarietate, teneat atq; possideat; & nullus Iudex publicus, vel quilibet superioris vel inferioris ordinis Reipublicæ procurator, in Monasteria, cellulas, ecclesias, loca, vel agros, seu reliquas possessiones memoratæ ecclesiæ, quas moderno tempore iuste & legaliter possidere videtur, vel quæ deinceps in iure ipsius sancti loci voluerit diuina pietas augere, ad causas iudicario more audiendas, vel freda aut tributa exigenda, aut mansiones vel paratas faciendas, aut fideiussores tollendos, seu homines ipsius ecclesiæ, tam ingenuos quàm & seruos, super terram ipsius commanentes, iniuste distringendos, nec vllas redibitiones, aut illicitas occasiones requirendas, vllò vnquam tempore ingredi audeat, vel ea, quæ memorata sunt, penitus exigere præsumat; sed liceat memorato præsuli, suisq; successoribus, cum omnibus sibi subiectis & rebus vel hominibus ad se aspicientibus sub immunitatis nostræ defensione quieto ordine possidere: Et quicquid de rebus ecclesiæ prædictæ ius Fiscus nostri exigere poterat, totum in luminaribus ipsius ecclesiæ, & stipendijs pauperum, seruorumque Dei ibidem Deo famulantium, concessimus, vt in perpetuum illic proficiat in augmentum, quatenus eiusdem sedis Episcopi, vnâ cum clero & populo sibi commisso, pro nobis, & stabilitate Regni nostri, Domini misericordiam attentius exorare valeant. Et vt hæc immunitas & donationis nostræ auctoritas, plenissimam in Christi no-

stino.

Ea voluentis mundi curicula, obtineat stabilitatis firmitudinem, manu propria subter firmauimus, & annuli nostri impressione iussimus insigniri. Signum domini Ottonis inuictissimi Imperatoris Augusti. Egvvertus Cancellarius ad vicem Willigisi Archicapellani, notauit, Dat. II. Kal. Augusti, Anno Dominicæ incarnationis, DCCCC. LXXVI. Ind. IV. Anno verò Regni domini Ottonis, piissimi Imperatoris, XII. Imperij autem IX. Actum Ratisbonæ in Christi nomine feliciter, Amen.

IV.

IN nomine sanctæ & indiuiduæ Trinitatis. Otto Dei fauente clementiâ Imperator, Augustus. Si petitiones seruorum Dei iustas & rationabiles ad effectum perducimus, hoc nobis, procul dubio, ad Regni nostri stabilitatem profuturum, & ad æternæ beatitudinis gaudia capeßenda liquido credimus. Quapropter comperiat omnis sanctæ Dei Ecclesiæ, nostrorumque præsentium felicitet ac futurorum industria; qualiter dilectus fratruelis noster, Otto Dux Alemannorum, & Willigisus Archiepiscopus nostram implorauerunt clementiam, vt quandam Abbatiam, nostri proprij Iuris, sitam in Pataui vrbe, quæ est in honore sanctæ Dei genitricis, ad eiusdem vrbs Episcopalem Ecclesiam, quæ est in honore sancti Stephani prothomartyris Christi constructa & dedicata, vbi sanctus Valentinus corpore requiescit, & Pilgrinus Episcopus præesse dinoscitur, iure perhenni donaremus: quorumigitur petitionibus assensum præbentes, prædictam Abbatiam prædictæ ciuitatis Episcopalem sedem, cum omnibus ad eam pertinentibus, cum cultibus, nemoribus, agris, vineis, pratis, pascuis, aquis, aquarumue decursibus, molendinis, Piscationibus, terris cultis, & incultis, exitibus, & redditibus, mancipijs, vtriusque sexus, & cum omnibus ad eandem Abbatiam iustè aspicientibus, pro remedio animæ, beatæ memoriæ, patris nostri, & stabilitate Regni nostri, Imperiali vigore donamus, ac perpetualiter transfundimus. Et vt hæc nostræ Donation. traditio firma atque stabilis permaneat, hanc chartam confirmationis conscribi iussimus, & sigillo nostro sigillatam manu propria subter firmauimus. Egvvertus Cancellarius, ad vicem Willigisi Archicapellani recognoui. Signum domini Ottonis, inuictissimi Imperatoris Augusti. Anno Dominicæ incarnationis DCCCCLXXX. Ind. regnante inuictissimo Imperatore Augusto Ottone. Actum Ratisbonæ.

V.

IN nomine sanctæ & indiuiduæ Trinitatis. Otto diuinâ fauente clementiâ Rex. Notum sit cunctis, tam præsentibus quàm & futuris, Christi fidelibus; qualiter Pilgrinus, sanctæ Patauien. Ecclesiæ venerabilis præsul, Episcopatus sui pertinentiam in Orientali plaga Barbarorum limici adiacentem creberri-
mâ eorum deuastatione infestari, nostræ conquestus est pietati; à quibus etiam Barbaris moderno nostri quoque Regni tempore, miserabili lamentatione adiecit, tam irreuerabili se damno læsum in interfectione & direptione Ecclesiæ suæ familiæ, præter innumerabilia depredationum & incendiorum dispendia, vt absque habitatore terra Episcopi solitudine sylustat; cuius perniciosissimâ iacturâ munificentiam nostræ liberalitatis, huiusmodi solari iuamine, p nostræ eterno precatus est animæ remedio, quatenus videl. ingenui, qui, ex inopiâ seruorū, in locis Ecclesiastici patrimonij cōstituantur coloni, quicquid nostræ publicæ exactioni iudiciariâ præte deberent, ad pristinæ restaurat: culturæ
Hh
suis

fuis largiremur vsibus. His igitur moti querelis, militumq; interuentionibus allubefcentes, suspiciendæ reuerentiæ Theophaniæ domine matris nostræ semper Augustæ, amborumq; Nepotum nostrorum, Henricorum, Ducum scilicet Baturiæ ac Carinthiæ Regionum, postulata eo tenore concessimus, vt liberi, cuiuscunq; conditionis sint, qui destinantur coloni in locis pertinentibus ad sanctæ Patavien. Ecclesiæ præsulatum in honore beati Stephani prothomartyris Christi constructum & dedicatum, vbi sanctus Valentinus & Maximilianus confessores Christi corpore requiescunt, sitis in Marka hæctenus Luitvvaldi Comitis, à nostrorum Ministerialium deinceps sint districtione absoluti; & quicquid noster publicus Fiscus ab illis exigere vel percipere poterit, hoc totum in cunctis Aduocato præfatæ Ecclesiæ Patavien. exigendum & percipiendum ad iam dictam Pontificis Piligrini successorumque suorum utilitatem perpetim condonamus; nec pro vlla alia occasione aut vadium solvere, aut ad comitatum ire à Marchione, vel aliquâ Iudiciariæ potestatis personâ, conentur, nisi eâ lege vel Iure, quo Ecclesiastici serui, ab extraneorum pulsati reclamationibus, pro satisfaciendâ iustitiâ, ad placitum ire compellantur. Et vt hæc auctoritas nostra præsentibus futurisque temporibus, Domino protegente, valeat inconuulsa manere, manu propriâ subter signauimus, annulique nostri impressione signari iussimus. Signum Domini Ottonis, gloriosissimi Regis. Hildvvaldus Episcopus, ad vicem Willigisi Archicapellani recognoui. Dat. pridie Kal. Octobris, Anno dominicæ incarnationis DCCCC, LXXXV, Ind. XIII. Anno autem tertii Ottonis regnantis II. Actum Babenbergæ in Dei nomine feliciter, Amen.

11. *Privilegia ab Ottone III. Episcopo Christiano & Ecclesiæ Passaviensi concessa, à D. Hundio insinuata, sequuntur.*

I.

*Regim
mannus.* IN nomine sanctæ & indiuiduæ Trinitatis. Otto diuinâ fauente clementia Imp. Augustus. Quia respicit ad Regum ius prodiuino amore Ecclesiæ Dei exaltare & confirmare, ideo omnibus fidelibus nostris, præsentibus scilicet & futuris notum esse volumus, quomodo vir venerabilis Christianus Pataviensis Ecclesiæ Episcopus ad nos venit rogans & petens, vt omnia à Regibus vel Imperatoribus aut ab aliis viris religiosis aut fœminis eidem Ecclesiæ tradita nostræ auctoritatis donatione confirmaremus, sicut antecessores nostri Reges & Imperatores fecerunt.

Eius iustæ petitioni pro animæ nostræ remedio pium assensum præbentes, omnes curtes, Abbatias, Ecclesias, vicos & villas, & alia præsidia cum suis pertinentijs ab aliquibus personis maioribus, & minoribus pro mercede æternæ retributionis præfatæ Ecclesiæ traditas, ac nostræ præceptionis autoritate nouiter eidem Ecclesiæ donauimus & confirmauimus, & insuper nominatim Abbatie quæ dicitur Chrembsmynster, cum omnibus suis pertinentijs, curtibus, vicis & villis, Ecclesijs & alijs vtensibilibus illuc ritè pertinentibus mancipijs vtriusque sexus, areis, ædificijs, terris, cultis & incultis, agris, pratis, campis, pascuis, syluis, & venationibus, aquis, aquarumque decursibus, piscationibus, molendinis, vijs & inuis, exitibus & redditibus, quæ sitis & inquirendis, cunctisque alijs appendicijs quæ dici possunt. Capellam quoq; Ottinga nominatam, cum omnibus rebus ritè aspicientibus, MATHASE ABBATIAM & cur-